

Egzekucja zgodnie z zasadami

W toku postępowania egzekucyjnego obowiązują pewne zasady ogólne, które muszą być przestrzegane w całej procedurze. Ich naruszenie jest traktowane jako naruszenie innych przepisów ustawy. Są one następujące.

ZASADA CELOWOŚCI wskazuje, że celem postępowania egzekucyjnego jest bezpośrednio doprowadzenie do wykonania ciężących na zobowiązanym obowiązków, a nie wyrządzenie mu dolegliwości. Zasada ta odróżnia postępowanie egzekucyjne od wykonawczych postępowań represyjnych, np. karnych czy dyscyplinarnych. Ich celem jest bowiem wyrządzenie pewnej dolegliwości osobie, przeciwko której toczy się to postępowanie, tak aby przywrócić zachwiane czynem sprawcy poczucie sprawiedliwości społecznej. Jeżeli zobowiązany dobrowolnie wykona podlegający egzekucji obowiązek, postępowanie to ulega umorzeniu na podstawie art. 59 ustawy egzekucyjnej.

ZASADA OBOWIĄZKU PROWADZENIA EGZEKUCJI jest zawarta w art. 6 ustawy egzekucyjnej. Nakazuje ona wierzycielowi, gdy zobowiązany uchyła się od wykonania wymogu, aby podjął czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Oznacza to, że wierzyciel nie może kierować się własnym uznaniem, czy wszczynać egzekucję, czy nie. Jeśli są ustawowe przesłanki, musi wszcząć egzekucję. Jeśli nie podejmie takich czynności, podmiotowi, czyli ubezpieczonemu, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku, przysługuje skarga na bezczynność wierzyciela (art. 6 ust. 1a upea). Poza tym, na podstawie art. 40 ust. 1a ustawy o sus, jeżeli ubezpieczony niebędący płatnikiem składek w ciągu trzech miesięcy od upływu terminu ich opłacenia stwierdzi, że składka ta nie została uregulowana, może zwrócić się do ZUS po informację, czy ten podjął działania zmierzające do jej ściągnięcia.

ZASADA NIEZBĘDNOŚCI PROWADZENIA POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO wynika z art. 7 ust. 3 ustawy egzekucyjnej. Polega ona na tym, że niedopuszczalne jest stosowanie środka egzekucyjnego, gdy cel egzekucji został osiągnięty, czyli podlegający egzekucji obowiązek został wykonany lub stał się bezprzedmiotowy.

ZASADA NIEZALEŻNOŚCI STOSOWANIA ŚRODKÓW EGZEKUCYJNYCH OD ŚRODKÓW REPRESYJNYCH wynika z art. 16 ustawy egzekucyjnej. Polega na tym, że zastosowanie środka egzekucyjnego nie przeszkadza wymierzyć kary w postępowaniu karnym, dyscyplinarnym lub w sprawach o wykroczenia za niewykonanie obowiązku.

ZASADA ZAGROŻENIA określa, że warunkiem wszczęcia postępowania egzekucyjnego jest uprzednie przesłanie zobowiązanemu pisemnego upomnienia. Wzywa ono do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy do postępowania egzekucyjnego.

ZASADA STOSOWANIA ŚRODKÓW EGZEKUCYJNYCH PRZEWIDZIANYCH WYŁĄCZNIE W USTAWIE przewiduje, że organ egzekucyjny może stosować wyłącznie środki egzekucyjne przewidziane w przepisach.

ZASADA STOSOWANIA ŚRODKÓW PROWADZĄCYCH BEZPOŚREDNIO DO WYKONANIA OBOWIĄZKU polega na zobowiązaniu przede wszystkim organu egzekucyjnego do stosowania spośród środków egzekucyjnych przewidzianych w ustawie tylko tych, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku. Wiąże się ona z zasadą celowości. Określa ją art. 7 § 2 ustawy egzekucyjnej.

ZASADA POSZANOWANIA MINIMUM EGZYSTENCJI wynika z art. 8 – 11 ustawy. Polega na wprowadzeniu pewnych ograniczeń w prowadzeniu egzekucji administracyjnej, mających głównie na celu zapewnienie minimalnej ochrony zobowiązanego.

ZASADA STOSOWANIA NAJŁAGODNIEJSZYCH ŚRODKÓW EGZEKUCYJNYCH wynika z art. 7 § 2 ustawy egzekucyjnej. Polega na zobowiązaniu organu egzekucyjnego, gdy istnieje kilka środków egzekucyjnych prowadzących bezpośrednio do wykonania obowiązku, aby wybrał te najmniej uciążliwe dla zobowiązanego. Ponieważ ustawa nie wprowadza żadnej gradacji uciążliwości tych środków, rozstrzygnięcie i ocenę stopnia uciążliwości pozostawia organowi egzekucyjnemu. Wybierając środek, powinien on jednak brać pod uwagę indywidualne okoliczności, jakie występują w sprawie, a w szczególności sytuację zobowiązanego.

ZASADA PROWADZENIA EGZEKUCJI W PORZE NAJDOGODNIEJSZEJ DLA ZOBOWIĄZANEGO odnosi się przede wszystkim do podejmowanych w postępowaniu egzekucyjnym czynności technicznych i działań egzekutora. Jej przejawem jest przede wszystkim obowiązek dokonywania czynności egzekucyjnych w porze dogodnej dla zobowiązanego.

ZASADA GOSPODARNEGO PROWADZENIA EGZEKUCJI polega na tym, że postępowanie egzekucyjne powinno być prowadzone w taki sposób, aby cel egzekucji, jakim jest wykonanie obowiązku, osiągnąć w sposób najmniej kosztowny dla zobowiązanego.

Oprócz tych zasad w postępowaniu egzekucyjnym stosuje się także te wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego oraz ogólne systemu prawa.